ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

2. dubna 2009 [1]

Ve věci C-134/08,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Bundesfinanzhof (Německo) ze dne 20. března 2008, došlým Soudnímu dvoru dne 2. dubna 2008, v řízení

Hauptzollamt Bremen

proti

J. E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j.,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení M. Ilešič, předseda senátu, A. Borg Barthet (zpravodaj) a E. Levits, soudci,

1 — Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložené za Komisi Evropských společenství S. Schønbergem a C. Hermesem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 2 nařízení Rady č. 2193/2003 ze dne 8. prosince 2003 o zavedení dodatečných cel na dovoz určitých produktů pocházejících ze Spojených států amerických (Úř. věst. L 328, s. 3; Zvl. vyd. 02/15, s. 6).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Hauptzollamt Bremen (dále jen „Hauptzollamt“) a J. E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j. (dále jen „Tyson Parketthandel“) týkajícího se uplatnění dodatečného cla na zásilku palubek pocházející ze Spojených států.

Právní rámec Společenství

3 Třetí, pátý a šestý bod odůvodnění nařízení č. 2193/2003 uvádějí:

„(3) Má se za to, že na počátku je vhodným opatřením ve fázích prováděné uvalení dodatečných valorických dovozních cel ve výši 17 % na dovozy vybraných produktů pocházejících ze Spojených států amerických, vzhledem k tomu, že Spojené státy americké neprovedly doporučení DSB [orgánu pro řešení sporů Světové obchodní organizace (WTO)]. Po dosažení výše uvedené úrovně dodatečných cel by Komise měla Radě předložit návrh na další opatření ve světle dosavadního vývoje.

[…]

(5) Produkty, na které byla před datem vstupu tohoto nařízení v platnost vydána dovozní licence s osvobozením od cla nebo snížením cla, by neměly být předmětem těchto dodatečných cel.

(6) Produkty, u kterých lze prokázat, že byly vyvezeny ze Spojených států amerických do Společenství před datem prvního použití dodatečných cel, by neměly být předmětem těchto dodatečných cel.“

4 Podle čl. 2 odst. 1 první odrážky uvedeného nařízení:

„Dodatečné valorické clo ke clům uplatňovaným podle nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 se ukládá na produkty pocházející ze Spojených států amerických, uvedené v příloze k tomuto nařízení takto:

– 5 % od 1. března 2004 do 31. března 2004.“

5 Článek 4 odst. 1 a 2 téhož nařízení stanoví:

„1. Produkty uvedené v příloze, na které byla před datem vstupu tohoto nařízení v platnost vydána dovozní licence s osvobozením od cla nebo snížením cla, nejsou předmětem dodatečného cla.

2. Produkty uvedené v příloze, u kterých lze prokázat, že k datu vstupu tohoto nařízení v platnost jsou již na cestě do Společenství a jejichž místo určení nelze změnit, nejsou předmětem dodatečného cla.“

6 Článek 5 nařízení č. 2193/2003 stanoví:

„Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.“

7 Uvedené nařízení bylo vyhlášeno v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 17. prosince 2003.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

8 Tyson Parketthandel navrhla dne 5. března 2004 k propuštění do volného oběhu zásilku tvořenou lepenými třešňovými palubkami zařazenými do podpoložky 4409 20 98 kombinované nomenklatury tvořící přílohu I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 382), ve znění nařízení Komise (ES) č. 1789/2003 ze dne 11. září 2003 (Úř. věst. L 281, s. 1; Zvl. vyd. 02/14, s. 3), pocházející ze Spojených států, kde byla naloděna dne 20. února 2004.

9 Hauptzollamt žalobkyni rozhodnutím o uložení cla, přijatým a zaslaným Tyson Parketthandel téhož dne, uložil dovozní cla, tj. dodatečné clo a dovozní daň z přidané hodnoty. Dodatečné clo bylo uloženo jako valorické clo s celní sazbou 5 % podle s čl. 2 odst. 1 první odrážky nařízení č. 2193/2003.

10 Tyson Parketthandel podala proti uvedenému rozhodnutí o uložení cla stížnost, ale pouze v části, ve které se týkalo dodatečného cla. Tato stížnost byla zamítnuta.

11 Tyson Parketthandel podala proti rozhodnutí o zamítnutí své stížnosti žalobu k Finanzgericht Bremen, který rozhodnutí o uložení cla stanovující výši dovozních cel uložených této společnosti zrušil v rozsahu, v němž bylo uloženo a při stanovení dovozní daně z přidané hodnoty zohledněno dodatečné clo. Finanzgericht Bremen totiž rozhodl, že přechodná ustanovení v čl. 4 odst. 2 nařízení č. 2193/2003 je třeba s ohledem na znění šestého bodu odůvodnění téhož nařízení vykládat v tom smyslu, že nelze uložit dodatečné clo na produkty, které před okamžikem prvního použití dodatečného cla, tj. před 1. březnem 2004, již byly na cestě do Společenství a jejichž místo určení již nebylo možno změnit.

12 V rámci opravného prostředku „Revision“, který podal proti tomuto rozsudku Finanzgericht Bremen, Hauptzollamt tvrdí, že čl. 4 odst. 2 nařízení č. 2193/2003 nelze vykládat ve smyslu odporujícím jeho znění, které je zcela jednoznačné.

13 Bundesfinanzhof ve svém předkládacím rozhodnutí uvádí, že jasné a jednoznačné znění čl. 4 odst. 2 nařízení č. 2193/2003 a srovnání německého znění tohoto ustanovení se zněním francouzským a anglickým hovoří ve prospěch jeho použití v souladu s jeho zněním. Ve světle šestého bodu odůvodnění tohoto nařízení má předkládající soud nicméně pochybnosti týkající se toho, zda znění čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení skutečně odpovídá záměru zákonodárce Společenství.

14 Vzhledem k tomu, že měl Bundesfinanzhof za to, že rozhodnutí sporu, který mu byl předložen, závisí na výkladu čl. 4 odst. 2 nařízení č. 2193/2003, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je čl. 4 odst. 2 nařízení […] č. 2193/2003 […] třeba vykládat ve smyslu odporujícím jeho znění, to znamená, že předmětem dodatečného cla nejsou takové produkty, u kterých lze prokázat, že v okamžiku prvního uplatnění dodatečného cla již jsou na cestě do Společenství a že jejich místo určení nelze změnit?“

K předběžné otázce

15 Pochybnosti předkládajícího soudu týkající se výkladu uvedeného ustanovení vyplývají ze skutečnosti, že ze znění šestého bodu odůvodnění nařízení č. 2193/2003 vyplývá, že produkty, u kterých lze prokázat, že byly ze Spojených států do Společenství vyvezeny před okamžikem prvního uplatnění tohoto cla, to znamená, podle čl. 2 odst. 1 téhož nařízení, před 1. březnem 2004, by neměly být předmětem dodatečného cla. Takové znění proto vyvolává určitou nejasnost mezi takto vyjádřeným záměrem zákonodárce Společenství a výslovným zněním uvedeného čl. 4 odst. 2, podle kterého těmto clům nepodléhají produkty, u kterých lze prokázat, že k datu vstupu uvedeného nařízení v platnost, to znamená, podle jeho článku 5, k 17. prosinci 2003, jsou již na cestě do Společenství.

16 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že body odůvodnění aktu Společenství nemají právní závaznost a nemohou být užitečně uplatňovány jako důvod pro odchýlení

se od vlastních ustanovení dotčeného aktu ani pro výklad těchto ustanovení ve smyslu zjevně odporujícím jejich znění (viz zejména rozsudek ze dne 24. listopadu 2005, Deutsches Milch-Kontor, C-136/04, Sb. rozh. s. I-10095, bod 32 a citovaná judikatura).

17 Dále je třeba konstatovat, že přípravné práce na nařízení č. 2193/2003 ani srovnání jeho různých jazykových znění neukazují, že by znění čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení obsahovalo redakční omyl.

18 A konečně je třeba uvést, že uvedený čl. 4 odst. 2, jehož znění je ostatně zcela jednoznačné, je v souladu se systémem zavedeným nařízením č. 2193/2003. Jak upozornila Komise, hospodářským subjektům totiž musí být umožněno spoléhat na to, že produkty, které vyvezly ze Spojených států do Společenství před datem vyhlášení tohoto nařízení a jeho vstupu v platnost, nebudou předmětem jím zavedených dodatečných cel. Toto očekávání naopak není legitimní u produktů, které byly vyvezeny po uvedeném datu, jelikož v té době již hospodářské subjekty musely být seznámeny s tím, že se na ně uplatní dodatečná cla v souladu s ustanoveními uvedeného nařízení.

19 Z výše uvedených úvah vyplývá, že šestý bod odůvodnění nařízení č. 2193/2003 nelze uplatňovat pro účely výkladu čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení ve smyslu zjevně odporujícím znění tohoto ustanovení.

20 V důsledku toho je třeba na položenou otázku odpovědět, že čl. 4 odst. 2 nařízení č. 2193/2003 je třeba vykládat ve smyslu odpovídajícím jeho znění, to znamená, že předmětem dodatečného cla nejsou takové produkty, u kterých lze prokázat, že k datu vstupu tohoto nařízení v platnost jsou již na cestě do Společenství a že jejich místo určení nelze změnit.

K nákladům řízení

21 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

Článek 4 odst. 2 nařízení Rady č. 2193/2003 ze dne 8. prosince 2003 o zavedení dodatečných cel na dovoz určitých produktů pocházejících ze Spojených států amerických je třeba vykládat ve smyslu odpovídajícím jeho znění, to znamená tak, že předmětem dodatečného cla nejsou takové produkty, u kterých lze prokázat, že k datu vstupu tohoto nařízení v platnost jsou již na cestě do Evropského společenství a že jejich místo určení nelze změnit.

Podpisy